

Sygn. akt IV U 747/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 sierpnia 2015r.

Sąd Okręgowy w Elblągu Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Tomasz Koronowski

Protokolant: st. sekr. sądowy Anna Tomaszewska

po rozpoznaniu w dniu 24 sierpnia 2015r. w Elblągu na rozprawie

sprawy z odwołania J. G.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w W.

z dnia 20 maja 2015r. znak: (...) -402- (...), (...)

o ustalenie

oddala odwołanie.

Sygn. akt IV U 747/15

UZASADNIENIE

Skarżąca J. G. wniosła odwołanie od decyzji Prezesa Kasy (...) w W. z dnia 20 maja 2015r. znak (...) -402- (...), którą stwierdzono ustanie ubezpieczenia społecznego rolników w zakresie ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego oraz emerytalno-rentowego dla J. G. od dnia 1 kwietnia 2002r. z uwagi na przyznanie ubezpieczonej świadczenia rentowego (renty rodzinnej) od dnia 11 stycznia 2002r. Skarżąca podniosła, iż opłacała składki we wskazanym zakresie, prócz składek na ubezpieczenie zdrowotne, które opłacane były przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych. W związku z tym, jej zdaniem, wydana decyzja była błędna, co miały potwierdzać załączone do odwołania dokumenty określające wysokość należnych składek za poszczególne okresy wraz z drukami płatności wydanymi przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, w ocenie skarżącej świadczące o tym, iż KRUS i ZUS są świadome zaistniałej sytuacji.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany wniósł o jego odwołanie. Powołując przepisy ustawy z dnia 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 września 2009r. – t.j. Dz.U z 2008r. Nr 50 poz. 291 ze zm. i obecnie t.j. Dz.U. z 2015r. poz. 704) wskazano, iż ubezpieczeniu wypadkowemu, chorobowemu i macierzyńskiemu oraz emerytalno-rentowemu podlegają z mocy ustawy rolnicy, których gospodarstwo rolne obejmuje obszar użytków rolnych powyżej 1 ha przeliczeniowego, jeśli nie podlegają innemu ubezpieczeniu społecznemu i nie mają ustalonego prawa do emerytury lub renty albo nie mają ustalonego prawa do świadczeń z ubezpieczeń społecznych. Skarżąca miała natomiast ustalone prawo do renty rodzinnej po zmarłym mężu.

Sąd ustalił i zważył co następuje:

J. G. od dnia 2 lipca 1997r. pozostaje właścicielką gospodarstwa rolnego o powierzchni 9,1431 ha fizycznych użytków rolnych, tj. 3,5135 ha przeliczeniowych (k.3 a.s.). W dniu 2 lipca 1997r. złożyła ona wniosek o objęcie jej ubezpieczeniem społecznym rolników, w wyniku czego decyzją z dnia 25 lipca 1997r. stwierdzono podleganie

ubezpieczeniu społecznemu rolników w zakresie ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego oraz emerytalno-rentowego skarżącej od dnia 2 lipca 1997r. (okoliczności bezsporne, ponadto k. 2, 4 akt KRUS).

Wskutek decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O., wydanej w dniu 2 lutego 2002r., wnioskodawczyni od dnia 11 stycznia 2002r. do dnia 31 października 2017r. została uznana za uprawnioną, wraz ze swoją córką K. C., do renty rodzinnej po zmarłym mężu R. C. (okoliczności bezsporne, ponadto k.51 akt KRUS).

Odwołanie skarżącej nie zasługiwało na uwzględnienie. Jak już bowiem wskazano w części wstępnej uzasadnienia, ustawa o ubezpieczeniu społecznym rolników stanowi, iż ubezpieczeniu wypadkowemu, chorobowemu i macierzyńskiemu oraz emerytalno-rentowemu podlegają z mocy ustawy rolnicy, których gospodarstwo rolne obejmuje obszar użytków rolnych powyżej 1 ha przeliczeniowego, jeśli nie podlegają innemu ubezpieczeniu społecznemu i nie mają ustalonego prawa do emerytury lub renty albo nie mają ustalonego prawa do świadczeń z ubezpieczeń społecznych. Art. 3a ust. 4 wskazanej ustawy, w brzmieniu obowiązującym w dniu 21 lutego 2002r. stanowił, że jeżeli złożony został wniosek o rentę lub emeryturę, obowiązek ubezpieczenia ustaje z końcem kwartału, w którym wydana została decyzja o przyznaniu świadczenia, jednak nie wcześniej niż z końcem kwartału, w którym ubezpieczony nabył to prawo. Sąd miał na uwadze przepisy w brzmieniu obowiązującym w dniu wydania decyzji przyznającej skarżącej prawo do renty rodzinnej.

Należy podkreślić, że powyżej wskazane przepisy mają charakter bezwzględnie wiążący, a decyzje wydane w oparciu o nie mają charakter jedynie deklaratoryjny. Należy zauważyć, że w trakcie podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników w zakresie ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego oraz emerytalno-rentowego skarżąca złożyła wniosek o przyznanie renty rodzinnej, do której prawo zostało jej przyznane. W obliczu powyższych ustaleń musiało to skutkować ustaniem obowiązku ubezpieczenia wraz z końcem I. kwartału 2002r., co słusznie zostało stwierdzone w zaskarżonej decyzji.

Ewentualna wcześniejsza wiedza pozwanego (której pozwany notabene zaprzeczył) o fakcie przyznania ubezpieczonej renty rodzinnej z systemu powszechnego, nie ma znaczenia. Warto jednak zaznaczyć za pozwanym, że obowiązek opłacania składki na ubezpieczenie zdrowotne nie istniał w stosunku do rolników do kwietnia 2012r., a przed tą datą składki na ubezpieczenie zdrowotne były finansowane ze środków budżetu państwa. Po tej dacie natomiast, w stosunku do osób posiadających gospodarstwa rolne o powierzchni poniżej 6 ha przeliczeniowych (jak w przypadku skarżącej) składki opłaca Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, w związku z czym bezzasadna jest argumentacja wnioskodawczyni, jakoby składki na ubezpieczenie zdrowotne były odprowadzane ze świadczenia rentowego wypłacanego przez ZUS.

Należy również zauważyć, że prawomocna decyzja ZUS z dnia 21 lutego 2002r., przyznająca skarżącej prawo do renty rodzinnej, wiąże nie tylko organ, który decyzję tę wydał, ale i inne organy administracji (w tym pozwanego), jak również Sąd orzekający w niniejszej sprawie.. Wobec tego w niniejszym postępowaniu nie było możliwości badania jej zasadności, w tym tego, czy skarżąca wносиła o przyznanie prawa do renty rodzinnej tylko na rzecz córki, czy również dla siebie. Na marginesie jedynie wskazać należy, iż w przypadku uzyskania ewentualnej zmiany decyzji z 2002r. w kierunku korzystnym dla skarżącej (tj. przez jej wyeliminowanie z kręgu osób uprawnionych do renty rodzinnej od samego początku) możliwe będzie powrót do kwestii ustalenia podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników przez skarżącą na zasadzie wznowienia postępowania.

Bez znaczenia dla rozstrzygnięcia pozostaje okoliczność, że skarżąca przez wiele lat opłacała składki na ubezpieczenie społeczne rolników, jako że obowiązek opłacania składek jest pochodną podlegania ubezpieczeniu, a nie odwrotnie. Pozwany składki te zwróci skarżącej bądź zaliczy na ewentualne przyszłe okresy ubezpieczenia. Należy dodać, że postępowanie wywołane odwołaniem od decyzji organu rentowego ma charakter kontrolny, a kontrola ta polega na zbadaniu decyzji z prawem w dacie jej wydania. Oznacza to, że nie mogła wpłynąć na rozstrzygnięcie również zadeklarowana na rozprawie okoliczność, iż skarżącej nie przysługuje już przedmiotowe prawo do renty rodzinnej, skoro bezspornie przysługiwało ono w dacie wydania zaskarżonej decyzji.

Skoro zaskarżona decyzja odpowiada prawu, a stanowisko skarżącej jest wyrazem jej niezadowolenia i próbą polemiki z merytorycznie zasadną decyzją organu rentowego, to odwołanie podlegało oddaleniu na podstawie art. 477¹⁴§1 kpc.